

“La tecnologia ha de ser un punt d’unió entre generacions”

Afirmar que internet ens ha fet tornar beneïts és pervers: el que passa és que està canviant la natura del nostre coneixement”

Tomeu Canyelles | 03/11/2009 |

Llorenç Valverde. Foto: Tomeu Canyelles.

Matemàtic, informàtic i catedràtic a la UIB des de 1989, és també vicerector de Tecnologia de la Universitat Oberta de Catalunya des del 2006. **Llorenç Valverde** (Felanitx, 1953), autor d'obres com En Joanet de l'Ordinador. Rondalla Informàtica (1994) i de Les seduccions de les noves tecnologies (2003), presenta aquest mes de novembre la seva darrera obra, Amorrats al teclat (El Gall Editor, 2009), un primer volum recopilatori d'articles apareguts a la premsa entre els anys 2002 i 2006.

Com neix un llibre com Amorrats al teclat?

Fa molt de temps vaig adonar-me que la societat estava de cada vegada més tecnificada i als mitjans gairebé no es parlava gens d'aquest impacte tecnològic. Com a professor, vaig començar a observar, a reflexionar i, finalment, a escriure amb un objectiu: interpretar i divulgar, de vegades amb un poc d'humor i ironia per enmig, aquests canvis que estam vivint. Som en una societat tecnològica però encara no hem fet cap tipus de reflexió de com i per què ens afecta...

I ens afectaria fins al punt de ser una societat esclava de les noves tecnologies?

De cap manera. La tecnologia implica no tan sols canvis, sinó també un pacte fàustic: guanyam unes coses, però a canvi en perdem unes altres. No es tracta que això sigui bo o dolent; es tracta que sigui un pacte del qual tots en siguem conscients... i no en som. No hem escollit els canvis, ni tampoc els hem assimilats.

Hi ha gent que pensa que l'excés de tecnologia ens ha convertit en més beneïts...

Jo no ho crec. Menckel deia que la societat és tan crèdula com ho era a l'Edat Mitjana. La diferència és que ha canviat l'objecte en el qual confiam la nostra credulitat: a l'Edat Mitjana fou la religió; ara, les noves tecnologies. Allò que passa és que està canviant la natura del coneixement: ara ja no som portadors de la informació, sinó del coneixement mateix. Afirmar, com fa molta gent, que internet ens ha fet tornar beneïts és pervers i fal·laç. Els infants, avui en dia, aprenen més gràcies a les noves tecnologies, però les escoles i els instituts no saben avaluar-ho. En altres paraules: els al·lots no saben menys, sinó que saben coses diferents que el sistema educatiu, genèricament, no avalua. Aquest canvi de la natura del coneixement fa que els representants del passat en donin la culpa als al·lots i a les noves tecnologies...

S'hauria d'adaptar, doncs, el sistema educatiu a les noves tecnologies?

No. El sistema educatiu no s'hi ha d'adaptar, sinó a l'actual natura del coneixement que, clarament, està condicionada per les noves tecnologies, entre d'altres coses. El coneixement canvia amb el temps: no és el mateix el que s'ensenyava a les escoles fa 50 anys que allò que s'hi ensenya avui en dia. El món canvia, les tecnologies canvien i els sistemes educatius canvien.

I educar els més joves per fer un bon ús de la tecnologia?

Sí, però aquesta educació no s'hauria de fer tan sols a les escoles, sinó també a l'àmbit familiar. Les noves tecnologies han de ser un punt d'unió i trobada entre generacions: els grans han d'ensenyar als més joves, i també a la inversa. Les tecnologies ofereixen l'oportunitat d'unir-nos, per això crec que els ordinadors han d'estar en un lloc comú de la casa, perquè tots puguin compartir-ne els avantatges.

Les noves xarxes socials, com el Facebook, són un punt de trobada o un canvi en la manera de relacionar-se?

Les xarxes són una manera més de relacionar-se. Són una conseqüència no prevista de les tecnologies i hem de saber treure profit dels avantatges que tenen. El problema és que molta gent no ha estat ben educada tecnològicament i no sap quines són les conseqüències de fer-ne un mal ús. Clar que el Facebook té grans avantatges, però ens falta més informació sobre les xarxes socials, sobre els seus punts positius però també dels negatius...

En un dels articles del vostre llibre parlàveu del risc que la Ç desaparegués dels teclats... Les noves tecnologies poden ser una amenaça per a les llengües minoritàries?

No suposen una amenaça més gran de la que hi ha, la veritat. Pens que hem de veure les noves tecnologies, sobretot, com un ventall d'oportunitats, com la visibilitat d'una llengua o cultura, com el domini .cat, que és una manera de refermar la identitat lingüística catalana.

A Amorrats al teclat parlu del cànon digital com "un impost revolucionari" en tota regla.

El cànon digital és una batalla perduda, simplement. Són els darrers signes de vida d'un passat que ha quedat desfasat i un exemple d'allò que una societat lliure no hauria de fer mai. Abans, amb els formats físics (CD, llibres, etc.), el negoci es feia amb el nombre de còpies venudes; amb les noves tecnologies, la manera de fer negoci canvia. Aleshores, no està en perill la cultura: estan en perill els contenidors tradicionals de cultura i la manera de fer negoci d'uns privilegiats. Amb el cànon digital hem perdut una batalla, com deia, però són els seus defensors els qui estan condemnats a perdre la guerra.